

Theatret sammen med Skolevæsenet, men tager jeg ikke fejl, kan man ogsaa godt henlægge disse Anliggender under det andet Departement, som det i sin Tid er flyttet fra paa Grund af Departementschefens udtrykkelige Ønske. Forøvrigt billigere jeg den høitærede Ministers Ønske om at lade Skolerne faa stor Frihed som muligt. Jeg troer, at det vilde være en Consequents af dette Ønske og et virksomt Middel til at bruge Friheden vel, hvis den høitærede Minister vilde give Skolerne en Slags constitutionel Forfatning, saa at Rectorerne ikke bleve de ene Herskende over den hele Undervisning og Opfyhtningen fra de forskjellige Classer. Nu, efter at Skolerne ere forsynede med dygtige Lærere, og nu, da der er et større Antal saadanne tilstede ved hver Skole, kan det godt gaae an at henlægge visse Anliggender under et Skoleraads Afgjørelse. Man sikker sig der ved baade imod, at en despotisk Rector tyranniserer sine Lærere, og imod hvad der turde være endnu hyppigere, at en slap Rector lader en enkelt Mand eller et lille Cotteri løbe med sig, uden at der tages noget Hensyn til de øvrige Læreres Mening.

Med Hensyn til den ulukkelige Theaterbygning skal jeg blot bemærke, at dens Historie tilstrækkeligt viser, at de bedste Forderungen ofte ere de allerdyreste. Havde man i 1855 havt Mod til at begjære en meget stor Sum istedetfor en lille da og en større Sum det følgende Aar, saa havde man ikke nu kastet omtrent 200,000 Rb. ud af vinduet.

Bjerring: Med Hensyn til det sidste Punkt skal jeg dog gjøre opmærksom paa, at det at begjære er ikke altid det Samme som at erholde. — Ved denne Sags første Behandling tillod jeg mig at yttre, at der fandtes flere Anmærkninger, som forekom mig at være stygge; jeg anførte dengang ingen Exempler derpaa, men jeg skal tillade mig nu at anføre nogle. Ved § 10 F. a. 2. „Til temporaire Understøttelser“ findes følgende Anmærkning: „Den ordinære Sum 11,600 Rb. nedsættes i hvert af de paafølgende fire Finantsaar 1863—64 til 1866—67 med 500 Rb.“ Det forekommer mig, at denne Anmærkning ikke er til Gavn paa Finantsloven; hvorledes man i Finantsloven

for 1862—63 kan tage Bestemmelse for fire paafølgende Finantsaar, er mig meget vanskeligt at indsee. Det vil egentlig sige, at man bevilger den Conto ved et Laan, som skal afbetales de næste 4 Aar, men hvorvidt det Samme vil blive vedtaget de 4 næste Aar, kan man ikke nu tage Beslutning om. Ved Universitetet, 1ste Udgiftspost a. er en Anmærkning, som jeg ikke synes har sit Sted paa Finantsloven. Den lyder saaledes; „Herunder Forskjellen imellem yngste normerede Rector-Lønning 1,100 Rb. og yngste normerede Professor-Lønning 1,500 Rb., indtil den midfertidige Overtagelse af Professoratet i medicinsk Klinik ophører efter det ledige Embedes Besættelse.“ Saadanne Anmærkninger kunne jo meget godt finde Plads i de skrevne eller trykte Anmærkninger, men det forekommer mig, at det seer yderst besynderligt ud at optage dem i selve Finantsloven. Jeg maa iøvrigt ved denne Conto tillade mig et Spørgsmaal til den høitærede Minister. Jeg har ikke fattet Grunden til, at man f. Ex. under Universitetet ikke har strøget Citaterne af de Love, hvorpaa Lønningerne ere begrundede, medens man har gjort det andre Steder. Der maa rimeligviis være en Grund dertil; det kan ikke være en Feiltagelse; men det har ikke været mig muligt at fatte Grunden dertil. Maaskee den høitærede Cultusminister kunde oplyse mig derom. — Under Universitetets Udgiftspost 3, b., staaer der ligeledes en Anmærkning, som jeg ikke finder har sin rette Plads i Finantsloven, men i de skrevne Underbilag eller de trykte Anmærkninger. Med Hensyn til den polytechniske Anstalt var det paa det oprindelige Forslag foreslaaet, at dens Underbalance skulde dækkes af Sorø Akademi, som Tilfældet har været de foregaaende Aar. Dette er nu i Folkethinget forandret saaledes, at Underbalancen skal dækkes ved Tilskud fra Communitetet. Det forekommer mig, at det er i høi Grad tvivlsomt, om det ikke er at gjøre Indgreb i Administrationens Ret; thi at sige, at en Underbalance skal dækkes fra et vist bestemt Statsinstitut, ligger neppe under Bevillingsmyndigheden, men forekommer mig at være et administrativt Spørgsmaal. Naturligviis vil Bevillingsmyndigheden kunne nægte at dække Underbalancen som tidligere fra Sorø Akademi,